

ОТЗЫВ

зарубежного научного консультанта на диссертационную работу докторанта КазНПУ имени Абая Усенова Н.Е., на тему: «Методические основы использования эффективных педагогических технологий в формировании у учащихся экономико-географических понятий и закономерностей в контексте обновленного содержания образования» представленной на соискание степени доктора философии (PhD) по специальности: 6D011600 - «География»

Современное образование является важнейшим фактором формирования подрастающего поколения на фоне динамично развивающегося мира и социально-экономических отношений внутри страны и между государствами. Задача педагогики сегодняшнего дня направлена на воспитание современно образованных, креативно мыслящих, нравственных и предприимчивых людей, способных самостоятельно принимать ответственные решения, активно адаптироваться в быстро изменяющемся мире с учетом реальных потребностей современного общества.

Современное общество предъявляет новые требования к подготовке учащихся школ к жизни и будущей профессиональной деятельности. Учитывая, что современный мир чрезвычайно изменчив и динамичен, казахстанская национальная система образования нацелена на формирование у обучающихся мотивации к обучению, активизации самостоятельной и научно-исследовательской деятельности, развитию навыков мышления высокого уровня, личностно-ориентированному обучению, развитию функциональной грамотности и других важных компетенций.

Реализация перечисленных задач осуществляется и посредством географического образования школьников, где важную роль имеют экономико-географических знаний, направленные на выявление и развитие широкого спектра познавательных и профессиональных интересов, склонностей, способностей учащихся, формирование деятельностного опыта и ключевых компетенций, основополагающих экономико-географических понятий и закономерностей ориентированных в дальнейшем на выбор профиля обучения или будущей профессии.

Однако, как показывает педагогическая практика, поставленные задачи реализуются в системе школьного образования не в достаточной мере. Многие знания носят поверхностный характер, нет осмысленного их изучения. При переходе из одного класса в другой необходим повтор пройденного материала.

Поэтому, переход казахстанской системы образования на обновленное содержание, спиральной технологии обучения и критериального оценивания знаний, направлен на переход к новой дидактической модели преподавания и изыскание новых подходов в совершенствование педагогического процесса.

Диссертационная работа Усенова Н.Е., посвящена поиску содержательных и методических подходов формирования у учащихся

экономико-географических знаний и закономерностей в условиях обновленного содержания в курсе географии Казахстана 9 класса.

Соискатель в диссертационной работе рассматривает методы научного исследования согласно объекту и предмету исследования, цели обучения экономико-географическим знаниям, принципы отбора содержания и определение структуры преподавания.

В первом разделе диссертации раскрыты методология и структура экономико-географического образования, дан анализ научным изысканиям ведущих ученых в области педагогики и методики географии, определены ключевые экономико-географические знания и закономерности.

Второй раздел посвящен содержанию и структуре экономико-географического образования в условиях обновленного содержания образования в Республике Казахстан. Даётся анализ учебным целям и ключевым понятиям и закономерностям по социальной и экономической географии Казахстана.

Весьма важным и значимым по содержанию является третий раздел, где приведены данные экспериментальной части диссертационной работы. Дан тщательный анализ результатов входного тестирования, предложены разработанные соискателем планы уроков и результаты эксперимента, которые подтверждают научные гипотезы исследования и соответствуют поставленным задачам.

Диссертационная работа отличается целостностью, научностью, последовательностью и доступностью изложения материала, является законченной научной работой.

Таким образом, диссертационная работа соискателя соответствует уровню по выполнению докторских диссертаций и предъявляемым к ним требованиям, а ее автор Усенов Нурбол Ергешович достоин присвоения ему степени доктора философии (PhD) по специальности: 6D011600 - «География»

Зарубежный научный консультант:
кандидат наук о Земле,
Поморской Академии в Слупске
(г. Слупск. Польша)

Marek Maevski
Марек Маевски

03.03.2021 г.

Абай атындағы ҚазҰПУ докторанты Н.Е. Усеновтың 6D011600 - "География" мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған «Жаңартылған білім мазмұны аясында оқушыларда экономикалық-географиялық ұғымдар мен заңдылықтарды қалыптастыруды тиімді педагогикалық технологияларды қолданудың әдістемелік негіздері» атты диссертациялық жұмысына шетелдік ғылыми көзесшісінің

Пікірі

Қазіргі білім қарқынды дамып келе жатқан әлем мен мемлекет ішілік және мемлекеттер арасындағы әлеуметтік-экономикалық қатынастар аясында жас ұрпақты қалыптастырудың маңызды факторына айналды. Бұгінгі педагогиканың міндеті заманауи қоғамның нақты қажеттіліктерін ескере отырып, тез өзгермелі әлемнің белсенді мүшесі, қоғамға жылдам бейімделе алатын, жауапты шешімдерді өз бетінше қабылдауға қабілетті заманауи білімді, креативті ойлайтын, адамгершілік және іскер адамдарды тәрбиелеуге бағытталған.

Қазіргі қоғам мектеп оқушыларын өмірге және болашақ кәсіби қызметке дайындауға жаңа талаптар қояды. Қазіргі заманғы әлемнің өте өзгергіш және серпінді екенін ескере отырып, қазақстандық ұлттық білім беру жүйесі білім алушылардың окуга деген ынтасын қалыптастыруға, дербес және ғылыми-зерттеу қызметін жандандыруға, жоғары деңгейдегі ойлау дағдыларын дамытуға, жеке тұлғага бағытталған оқытуға, функционалдық сауаттылықты және басқа да маңызды құзыреттерді дамытуға бағытталған.

Аталған міндеттерді іске асыру оқушылардың географиялық білімі арқылы да жүзеге асырылады, мұнда оқушылардың танымдық және кәсіби қызығушылықтары мен бейімділіктерінің, қабілеттерінің кең спектрін анықтауға және дамытуға, іс-әрекет тәжірибесі мен негізгі құзыреттерін қалыптастыруға, кейіннен оқу бейінін немесе болашақ мамандығын таңдауға бағытталған іргелі экономикалық-географиялық ұғымдар мен заңдылықтарды қалыптастыруға бағытталған экономикалық-географиялық білім маңызды рөл атқарады.

Алайда, педагогикалық тәжірибе көрсеткендей, жоспарланған міндеттер мектептегі білім беру жүйесінде жеткілікті түрде жүзеге асырыла бермейді. Көптеген білім үстіртін қарастырылып, оларды мағыналы зерттеу жоқ. Бір сыныптан екінші сыныпқа көшу кезінде өткен материалды қайталау кажет.

Сондықтан қазақстандық білім беру жүйесінің жаңартылған мазмұнға, оқытудың спиральді технологиясына және білімді критериалды бағалауға көшуі оқытудың жаңа дидактикалық моделіне көшуге және педагогикалық процесті жетілдіруде жаңа тәсілдер іздестіруге бағытталған.

Н.Е. Усеновтың диссертациялық жұмысы 9-сынып Қазақстан географиясы курсында жаңартылған мазмұн жағдайында оқушылардың экономикалық-географиялық білімі мен занылыштықтарын қалыптастырудың мазмұнды және әдістемелік тәсілдерін іздеуге арналған. Диссертациялық жұмыста ізденуші зерттеу объектісі мен пәніне сәйкес ғылыми зерттеу әдістерін, экономикалық-географиялық білімді оқыту мақсаттарын, мазмұнын тандау принциптерін және оқыту құрылымын анықтауды қарастырады.

Диссертацияның бірінші бөлімінде экономикалық-географиялық білім берудің әдіснамасы мен құрылымы ашылды, педагогика және география әдістемесі саласындағы жетекші ғалымдардың ғылыми зерттеулеріне талдау жасалды, негізгі экономикалық-географиялық білім мен занылыштықтар анықталды.

Екінші бөлім Қазақстан Республикасындағы білім берудің жаңартылған мазмұны жағдайындағы экономикалық-географиялық білім берудің мазмұны мен құрылымына арналған. Қазақстанның әлеуметтік және экономикалық географиясы бойынша оқу мақсаттары мен негізгі түсініктері мен занылыштықтарына талдау жасалады.

Мазмұны жағынан өзектісі және маңыздысы үшінші бөлім. Бұл бөлімде диссертациялық жұмыстың эксперименттерінің деректері келтірілген. Кіріспе тестілеуінің нәтижелеріне мүқият талдау жасалды, ізденуші жасаған сабак жоспарлары мен зерттеу нәтижелері ұсынылды, олар зерттеудің ғылымилығын растайды және қойылған міндеттерге сәйкес келеді.

Диссертациялық жұмыс тұтастығымен, ғылымилығымен, жүйелілігімен және материалды ұсынудың қол жетімділігімен ерекшеленеді осыған орай толық ғылыми жұмыс болып есептелінеді. Осылайша, ізденушінің диссертациялық жұмысы докторлық диссертацияларды орындау деңгейіне және оларға қойылатын талаптарға сәйкес келеді, ал оның авторы Н.Е. Усеновтың 6D011600 - "География" мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін беруге лайықты»

Шетелдік ғылыми кеңесшісі:

**Жер туралы ғылымдарының кандидаты,
Помор академиясы,
(Слупск қ, Польша)**

Марек Маевски

Республика Казахстан, город Алматы,
двадцать пятое марта две тысячи двадцать первого года.

Текст настоящего документа переведен с русского языка на казахский язык известным мне переводчиком гр. Ивановой Ириной Валерьевной, подлинность подписи которой свидетельствую:

Подпись

Ирина Абусыдыкова

‘25’ марта 2021 года. Я, Абусыдыкова Айжан Бекбосыновна, нотариус города Алматы, действующая на основании государственной лицензии № 15019473 от 04 ноября 2015 года, выданной Комитетом регистрационной службы и оказания правовой помощи Министерства юстиции Республики Казахстан, свидетельствую подлинность подписи переводчика гр. Ивановой Ирины Валерьевны. Личность подписавшей документ установлена, дееспособность проверена.

Зарегистрировано в реестре за № 1232

Оплачено согласно ст. 30-1 Закона РК «О Нотариате»
Нотариус *Айжан Абусыдыкова*

